

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **farmacja**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15.12.2020**

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	13
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	19
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	22
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	24
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	27
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	29
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	30
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	32

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Jadwiga Renta Ochocka, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Grażyna Biała, ekspert PKA
2. dr hab. Renata Markiewicz - Żukowska, ekspert PKA
3. dr Anna Wawrzyk, ekspert PKA ds. pracodawców
4. lic. Katarzyna Bojarska, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr inż. Agnieszka Kaczmarek – Kacprzak, sekretarz ZO PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Oceny kierunku farmacja na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu dokonano z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. W związku z sytuacją epidemiczną i ogłoszeniem *lockdownu* wizytacja została przesunięta na czwarty kwartał 2020 roku. Wizytację przygotowano i przeprowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą, przy czym odbyła się ona z wykorzystaniem technik komunikowania się na odległość. Podczas wizytacji zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył spotkania:

- z przedstawicielami władz Uczelni i z władzami Wydziału prowadzącego oceniany kierunek studiów,
- z autorami raportu samooceny i z osobami odpowiedzialnymi za zapewnienie jakości kształcenia,
- ze studentami ocenianego kierunku w tym z samorządem studenckim oraz przedstawicielem kół naukowych
- z pracownikami ocenianego kierunku,
- z opiekunem praktyk zawodowych,
- z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego,
- z osobą odpowiedzialną za współpracę międzynarodową,
- z pełnomocnikiem ds. osób z niepełnosprawnościami.

Zespół oceniający dokonał oceny prac dyplomowych i etapowych oraz przedłożonej dokumentacji. Zweryfikowano stan infrastruktury UMP dostępnej dla studentów kierunku farmacja za pomocą wirtualnego spaceru w czasie rzeczywistym oraz przedłożonej dokumentacji uzupełnionej o spotkanie, na którym omówiono infrastrukturę biblioteki oraz jednostki. Zespół oceniający dokonał hospitacji wybranych zajęć.

Ocena, jest kolejną oceną programową PKA. Uchwałą nr 950/2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 października 2011 r. wydało ocenę pozytywną na ocenianym kierunku farmacja.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	farmacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki farmaceutyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	11 semestrów i 360 ECTS (od roku akad. 2019/20)	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	1280 godz. / 72 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister farmacji	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	709	8 (w roku akad. 2020/21)
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	5367	5367
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	214,7 ECTS	214,7 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	222 ECTS	222 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	18 ECTS	18 ECTS

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku farmacja, prowadzonym na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (UMP), wiąże się ze Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2013-2020, przyjętą ma mocy Uchwały nr 24/2013 Senatu UMP z dnia 27 marca 2013r. Koncepcja i cele kształcenia wpisują się w zasadniczą misję UMP, jaką jest odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez badania naukowe w zakresie szeroko rozumianych nauk o życiu, kształcenie kadr medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania, a także dbanie o stan zdrowia mieszkańców Poznania, Wielkopolski, a także całego kraju. W trosce o zapewnienie UMP silnej pozycji w krajowej i międzynarodowej przestrzeni akademickiej, opracowana została Aktualizacja Strategii Rozwoju UMP na lata 2018-2020 (Uchwała nr 156/2018 Senatu UMP z dnia 20 czerwca 2018 r.). Cele kształcenia na ocenianym kierunku farmacja zbieżne są z aktualnymi zadaniami Uczelni, szczególnie w zakresie wzmocnienia relacji między kształceniem, badaniami naukowymi i gospodarką, a także w aspekcie umiędzynarodowienia badań naukowych i studiów oraz zwiększenia mobilności studentów i kadry (np. poprzez udział w projektach ERASMUS+ i ORBIS).

Zarówno koncepcja jak i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany. Kształcenie na kierunku farmacja ściśle powiązane jest z realizowanymi na Wydziale Farmaceutycznym badaniami naukowymi. Warto zważyć, że w programie studiów 62% pkt ECTS (222/360) obejmują zajęcia związane z prowadzoną na Wydziale działalnością naukową w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, do której kierunek jest przyporządkowany. Jest to zgodne z wytycznymi dla studiów o profilu ogólnoakademickim określonymi w standardach kształcenia, zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573).

Tematyka realizowanych badań na uczelni w związku z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie nauki farmaceutyczne jest różnorodna, specyficzna dla dyscypliny nauki farmaceutyczne, nacechowana elementami nowości i dotyczy między innymi takich zagadnień jak: synteza oraz ocena właściwości fizykochemicznych substancji o potencjalnej aktywności biologicznej; badania mechanizmu działania leków i substancji o aktywności biologicznej metodami *in vivo* i *in vitro*; poszukiwanie biomarkerów chorób cywilizacyjnych; analiza fitochemiczna i badania właściwości biologicznych gatunków roślin, które mogą stanowić źródło nowych leków i kosmetyków; komórkowe i molekularne mechanizmy kancerogenezy; epigenetyka w diagnostyce, profilaktyce i terapii nowotworów; mechanizmy chemoprewencji, szczególnie z wykorzystaniem naturalnych składników; opracowanie receptury i technologii wytwarzania wybranych postaci leku, charakterystyka fizykochemiczna i ocena trwałości; biofarmaceutyczna ocena postaci leku; badania preformulacyjne substancji aktywnych i rozwijanie postaci leku; badania związane z fachowym doradztwem w aptece; żywieniowe uwarunkowania występowania chorób cywilizacyjnych; czynniki zjadliwości drobnoustrojów i ich znaczenie w patogenezie chorób zakaźnych; charakterystyka wybranych mikrobiomów człowieka; wpływ różnych metod farmakoterapii cukrzycy na czynniki i mechanizmy

aterogenezy; badania aktywności cytostatycznej leków i substancji aktywnych; modele alternatywne w badaniach związków o działaniu przeciwnowotworowym.

Wymienione badania prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę, która jednocześnie bierze udział w kształceniu studentów. Ma to pozytywny wpływ na jakość i wiarygodność przekazywanych studentom treści. Potwierdzeniem naukowej dojrzałości kadry jest współautorstwo lub autorstwo 890 prac naukowych opublikowanych w latach 2014-2019 w czasopismach z listy filadelfijskiej, o łącznej liczbie punktów IF = 2166,5, co odpowiada 32095 punktom MNiSW. Dowodem na umiejętność łączenia pracy dydaktycznej z nauką oraz potwierdzeniem wysokiej jakości prowadzonych badań jest pozyskiwanie grantów na nowatorskie badania. W oparciu o osiągnięcia tych badań, koncepcja kształcenia ulega modyfikacji w kierunku podnoszenia jakości kształcenia.

Koncepcja i cele kształcenia określone dla ocenianego kierunku farmacja są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Wydział współpracuje z aptekarzami, z Wielkopolską Okręgową Izbą Aptekarską, przedstawicielami przemysłu farmaceutycznego, kosmetycznego i pokrewnych, diagnostami laboratoryjnymi, kosmetologami oraz urzędnikami instytucji administrujących systemem ochrony zdrowia. Z przedstawicielami odbywają się indywidualne spotkania, na których omawiane są możliwości rozszerzenia, prowadzonych z udziałem studentów, badań naukowych. Analizowane są również potrzeby poszczególnych pracodawców odnośnie kwalifikacji absolwentów. Istotnym efektem tej współpracy, w aspekcie podnoszenia jakości kształcenia, jest poznanie aktualnych potrzeb rynku pracy i oczekiwań względem absolwentów, a w konsekwencji modyfikacja programów studiów, zapewniająca dobre przygotowanie absolwentów do podejmowania pracy.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku, zostały opracowane z udziałem interesariuszy wewnętrznych, do których należą zarówno nauczyciele akademicki jak i studenci oraz we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, głównie pracodawcami. Interesariusze wchodzi w skład Rady programowej i mogą na bieżąco uczestniczyć w modyfikowaniu koncepcji kształcenia. Ponadto każdy student indywidualnie może zgłaszać swoje uwagi za pośrednictwem anonimowych ankiet służących do oceny każdego przedmiotu (zwrotność ankiet waha się od 16,5% w roku 2019/20 do 30,7% w 2018/2019).

Zrealizowanie w toku studiów ustalonych celów kształcenia umożliwia absolwentom uzyskanie zatrudnienia na konkurencyjnym rynku pracy w zawodzie farmaceuty, a także w pełni przygotowuje go do podjęcia pracy naukowej.

Zaplanowane do realizacji cele kształcenia uwzględniają wszystkie (ogólne i szczegółowe) efekty uczenia się, adekwatne do profilu ogólnoakademickiego i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zatem absolwent kierunku farmacja UMP ma możliwość zdobycia zaawansowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu farmaceuty.

Przewidziane do osiągnięcia efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki farmaceutycznej i obejmują pełny zakres efektów ogólnych i szczegółowych określonych w standardzie kształcenia oraz przyporządkowane są prawidłowo do poszczególnych przedmiotów. Efekty uczenia się, zaplanowane do osiągnięcia przez studentów podczas realizacji programu studiów, zgodne są również z zakresem działalności naukowej Uczelni, ponieważ zaawansowane metodyki, stosowane podczas prowadzonych badań naukowych, są również wdrażane podczas zajęć. Sformułowanie efektów uczenia się zgodnie ze standardami kształcenia umożliwia łatwe ich zrozumienie i stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

W opisie efektów uczenia się na ocenianym kierunku uwzględniono możliwość zdobycia przez studentów kompetencji badawczych, komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+ i kompetencje społeczne niezbędne zarówno w pracy zawodowej jak i działalności naukowej.

W celu sprawdzenia, że wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji kształcenia przewidzianego programem studiów na ocenianym kierunku, została zastosowana matryca efektów uczenia się. Pozwoliła ona wykazać, że poszczególne efekty wykorzystane są od 1 do 12 razy (F.U 3. Absolwent potrafi korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej), co potwierdza, że program studiów na ocenianym kierunku umożliwia osiągnięcie tych efektów. Rekomenduje się jednak dokładniejsze opracowywanie matrycy, żeby uniknąć rozbieżności w odniesieniu do danych z sylabusów (np. dla przedmiotu: *chemia ogólna i nieorganiczna* w matrycy z roku naboru 2020/21 jest wymieniony efekt B.W3, natomiast brakuje go w sylabusie z tego samego roku naboru). Prawidłowe korzystanie z matrycy nie wpływa bezpośrednio na jakość kształcenia studentów, ale ułatwia stwierdzenie czy wszystkie efekty mogą być osiągnięte.

Realizacja celów kształcenia i osiągnięcie w toku studiów wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się umożliwiają absolwentowi kierunku farmacja uzyskanie prawa wykonywania zawodu farmaceuty i podjęcie pracy nie tylko w aptekach ogólnodostępnych i szpitalnych, ale także w hurtowniach farmaceutycznych oraz w przemyśle farmaceutycznym i w podmiotach odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu leczniczego na rynek farmaceutyczny, w przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego prowadzącego badania kliniczne, w inspekcji farmaceutycznej oraz w urzędach i instytucjach państwowych i samorządowych, działających w zakresie farmacji i ochrony zdrowia.

Z kolei, ścisły związek celów kształcenia z działalnością naukową Uczelni gwarantuje przygotowanie absolwentów do podejmowania pracy w jednostkach naukowo-badawczych i otwiera możliwość kontynuowania rozwoju naukowego np. w ramach Szkoły Doktorskiej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia, zaplanowane do realizacji w ramach programu studiów na ocenianym kierunku farmacja, zgodne są ze Strategią UMP na lata 2013-2020, wypełniają Misję Uczelni i wiążą się z działalnością naukową prowadzoną na Wydziale. Mieszczą się one także w dyscyplinie nauki farmaceutycznej. Cele kształcenia opracowane są z udziałem interesariuszy zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, co sprzyja ukierunkowaniu kształcenia na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym potrzeby rynku pracy. Zakładane efekty uczenia się zgodne są z koncepcją i celami kształcenia oraz 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. W koncepcji kształcenia uwzględniony jest pełen zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, określonych w standardach kształcenia dla kierunku farmacja, zawartym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. (Dz.U. z 26 lipca 2019, poz. 1573).

Zakładane efekty uczenia się, są specyficzne dla kierunku farmacja, zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Sformułowane są w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Cele kształcenia i efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku farmacja uwzględniają zdobycie wiedzy ogólnej i specjalistycznej, komunikowanie się w języku obcym, nabycie umiejętności

praktycznych (łącznie z prawem do wykonywania zawodu) oraz kompetencji społecznych potrzebnych na rynku pracy. Zapewnia to dobre przygotowanie studentów do wykonywania zawodu farmaceuty i prowadzenia działalności naukowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Niezależnie od formy studiów, studenci kierunku farmacja realizują ten sam, pod względem treści programowych i liczby godzin, program studiów, zgodny z wymaganiami standardów kształcenia. Program obejmuje ogółem 5367 godz., a nakład pracy mierzony liczbą pkt. ECTS, konieczny do ukończenia studiów wynosi 360 pkt ECTS. Liczba ta zgodna jest z zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2018r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.). Według ustawy, warunkiem ukończenia studiów trwających 11 semestrów jest uzyskanie 360 pkt. ECTS. Wytyczne te zostały uwzględnione od roku akademickiego 2019/20. Od tego też roku zwiększono do 60 liczbę pkt. ECTS odpowiadającą praktyce 6 miesięcznej. Praktyka ta jest realizowana podczas 960 godz. z udziałem opiekunów praktyk oraz 540 godz. przeznaczonych na samokształcenie. W sumie: łączny nakład pracy studenta wynosi 1500 godz., co odpowiada 60 pkt. ECTS (1 ECTS odpowiada 25 godz.)

W programie realizowane są 2 moduły treści podstawowych: A. *biomedyczne i humanistyczne podstawy farmacji* (630 godz.) i B. *fizykochemiczne podstawy farmacji* (520 godz.), którym łącznie przypisano 78 pkt ECTS. Kolejne cztery moduły obejmują: C. *analizę, syntezę i technologię leków* (840 godz.), D. *biofarmację i skutki działania leków* (530 godz.), E. *praktykę farmaceutyczną* (635 godz.) i F. *metodologię badań naukowych* (375 godz.), którym łącznie przypisano 145 pkt. ECTS, w tym 20 pkt. w grupie zajęć F. Realizowane na kierunku farmacja treści programowe zgodne są z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, a także z prowadzonymi badaniami naukowymi na WF UMP. Treści programowe, obejmują kompleksowy zakres wiedzy i umiejętności, specyficzny dla poszczególnych przedmiotów i grup zajęć (A-F) określonych w standardzie kształcenia.

Nieodłączną częścią programu studiów są praktyki zawodowe obejmujące 1280 godz. Od roku akademickiego 2019/20 praktykom zawodowym przyporządkowano łącznie 72 pkt. ECTS. 490 godz. zajęć (32 pkt. ECTS) są realizowane jako zajęcia uzupełniające efekty uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć spośród 82 przedmiotów fakultatywnych (odbywających się na I, II, III, IV i V roku), którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 5% liczby pkt. ECTS koniecznej do ukończenia studiów (18 pkt. ECTS). Udział w wybieranych zajęciach daje szansę rozwijania indywidualnych zainteresowań studentów.

Należy podkreślić, że w ramach programu studiów realizowane są zajęcia lub grupy zajęć związane z działalnością naukową w dyscyplinie nauki farmaceutycznej, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 222. Liczba ta stanowi 62% ogółu punktów ECTS, czyli spełnia wymagane kryterium (>50%) dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Do grupy zajęć powiązanych z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauki farmaceutycznej zakwalifikowano 41 przedmiotów/grup zajęć. Głównie były to: *technologia postaci leków* (20 pkt. ECTS), *ćwiczenia specjalistyczne i metodologia badań* (20 pkt. ECTS), *chemia leków* (14 pkt. ECTS), *farmakologia z farmakodynamiką* (13 pkt. ECTS), *chemia organiczna* (12 pkt. ECTS), *chemia ogólna i nieorganiczna* (10 pkt. ECTS).

Program studiów uwzględnia również zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych w liczbie 6 pkt. ECTS, co odpowiada 90 godz. zajęć z przedmiotów: *historia filozofii, socjologia, psychologia kliniczna, elementy profesjonalizmu, etyka ogólna i zawodowa*.

Program studiów obejmuje także zajęcia z zakresu *ochrony własności intelektualnej*, które przewidziane są na II roku w wymiarze 15 godz. seminaryjnych (1pkt. ECTS).

Nauczanie języka obcego jest obowiązkowe, odbywa się na I i II roku studiów i obejmuje 120 godz. Zajęciom tym przyporządkowano 10 pkt. ECTS.

Wychowanie fizyczne realizowane jest na I roku (60 godz.). Są to zajęcia obowiązkowe, którym zgodnie ze standardami, nie przypisano pkt. ECTS.

Nakład pracy, mierzony liczbą pkt. ECTS, konieczny do ukończenia studiów (360 pkt. ECTS) jak również niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć, a także wymiar godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów (5367 godz., które stanowią 59% ogółu zajęć) są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Na ocenianym kierunku zajęcia lub grupy zajęć odbywają się sekwencyjnie. Na niższych latach realizowane są przedmioty podstawowe takie jak *fizjologia*, następnie *biochemia*, po czym *patofizjologia*, a następnie *chemia leków*. Na bazie osiągniętych w ramach tych przedmiotów efektów uczenia się, możliwe jest efektywne realizowanie dalszych przedmiotów takich jak: *farmacja praktyczna, opieka farmaceutyczna, farmakologia z farmakodynamiką, farmakokinetyka z terapią monitorowaną, farmakoterapia z naukową informacją o lekach, farmacja kliniczna i farmacja szpitalna*.

Harmonogram zajęć pozwala na efektywne wykorzystanie czasu na udział we wszystkich zajęciach obowiązkowych, wybranych zajęciach fakultatywnych i samodzielne uczenie się z zachowaniem higieny nauczania. Zajęcia prowadzone są od godz. 8:00 do maksymalnie godz. 20:30 (ćw. z *chemii organicznej* na II roku, sem. letni). Pomiędzy zajęciami są odpowiednio zaplanowane przerwy na odpoczynek, zjedzenie posiłku i dotarcie do miejsca kolejnych zajęć.

Obecnie (2020/2021) na kierunku farmacja w trybie niestacjonarnym studiuje 1 osoba na III roku, 1 osoba na IV roku i 6 osób na V roku. Zgodnie z Regulaminem studiów, liczebność grup studenckich dla poszczególnych form zajęć dydaktycznych reguluje uchwała Senatu UMP w sprawie pensum dydaktycznego, która mówi, że grupa dziekańska nie może być mniejsza niż 12 osób. W związku z tym, że liczba kandydatów nie uprawnia do utworzenia grupy seminaryjnej/grupy dziekańskiej studenci studiujący w trybie niestacjonarnym są włączeni do grup studenckich studiujących w trybie stacjonarnym. Wobec tego harmonogram studiów niestacjonarnych jest tożsamy z harmonogramem studiów stacjonarnych. Jest to niezgodne z art. 63 ust. 2 Ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

(Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) i dlatego **rekomendowane jest** dostosowanie do wymagań ustawy.

Uczelnia docenia szczególne talenty studentów i stwarza im możliwość indywidualnego kształcenia. Studenci szczególnie uzdolnieni, będący członkami sportowej kadry narodowej, samodzielnie wychowujący dziecko czy studenci z niepełnosprawnością oraz w innych uzasadnionych przypadkach mogą otrzymać zgodę Dziekana na „indywidualną organizację studiów”, realizowaną w formie „indywidualnego toku studiów”, „indywidualnej organizacji zajęć” lub „indywidualnego programu studiów”. „Indywidualny tok studiów” jest formą kształcenia uzdolnionych i przodujących w nauce studentów i jest oparty na poszerzonym programie dyscypliny naukowej. Natomiast „indywidualny program studiów” dotyczy studentów wracających z programu Erasmus+ oraz studiujących w ramach wymiany studentów Mostum (program wymiany dla studentów uczelni medycznych).

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są głównie w formie wykładów, seminariów i ćwiczeń. Większość zajęć z udziałem nauczyciela (nie wliczając praktyk i przedmiotów fakultatywnych) realizowana jest w formie ćwiczeń (56%) oraz seminariów (22%).

Metody kształcenia są dostosowane tak, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. W procesie nauczania szczególną uwagę zwraca się na aktywizację studentów i możliwość osiągania założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Zatem najczęściej stosowanymi są: ćwiczenia laboratoryjne, pokazy, symulacje oraz metody aktywizujące problemowe – np. analiza przypadków, dyskusja. Jako metody podające stosowane są wykłady w formie prezentacji multimedialnych. Podczas hospitacji wybranych zajęć zespół oceniający stwierdził stosowanie różnorodnych metod, specyficznych dla poszczególnych przedmiotów, które były poprawnie dobrane w celu zapewnienia osiągnięcia przez studentów wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się (Załącznik nr 5 do Raportu ZO PKA).

Metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć z języka angielskiego prowadzonych w formie lektoratu (analiza przypadków, symulacje, film, dyskusje, gry, konwersatoria) są odpowiednie do osiągnięcia efektu uczenia się jakim jest opanowanie języka obcego co najmniej na poziomie B2+ (E.U32). Studenci osiągają umiejętność biegłego posługiwania się specjalistycznym medycznym językiem angielskim oraz komunikacji z pacjentami i przedstawicielami innych zawodów medycznych. W związku z tym wzmacnia się pozycja absolwentów na konkurencyjnym rynku pracy oraz stwarza możliwość swobodnego porozumiewania się podczas wyjazdów w ramach projektu Student Exchange Program (SEP) lub programu Socrates-Erasmus i Erasmus+. Ułatwiony jest również dalszy rozwój kariery naukowej.

W procesie kształcenia stosowane są platformy do nauczania na odległość, w ramach których studenci uzyskują dostęp do materiałów dydaktycznych, testów formujących i sprawdzających czy opisów zadań. W programie studiów 27 godz. przewidzianych jest na zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W czasie epidemii SARS-CoV-2 możliwość odbywania się zajęć dydaktycznych uzależniona jest od sytuacji epidemiologicznej, a sposób ich realizacji regulowany jest odpowiednimi Zarządzeniami Rektora UMP. W roku akademickim 2020/2021 na podstawie Zarządzenia Nr 139/20 Rektora UMP z dnia 10 listopada 2020 br., w celu umożliwienia studentom zdobycia umiejętności praktycznych oraz terminowego ukończenia studiów, od dnia 16 do 27 listopada, zajęcia dydaktyczne na Wydziale realizowane były w sposób zdalny (za wyjątkiem *technologii postaci leków i opieki farmaceutycznej* – zajęcia hybrydowe). Natomiast 25 listopada Rektor UMP na mocy Zarządzenia Nr 144/20 od 7 grudnia

br. wznowił na Wydziale zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (ćwiczenia). Wszystkie zajęcia są realizowane w sposób hybrydowy, co daje możliwość prowadzenia także wybranych zajęć w sposób zdalny, w zależności od specyfiki przedmiotu oraz w przypadku konieczności wyłączenia grupy z powodu zakażenia bądź kontaktu z osobami zakażonymi. Natomiast wykłady, seminaria i fakultety realizowane są nadal zdalnie, chyba, że uzyska się zgodę na ich realizację z bezpośrednim udziałem studentów.

W programie studiów na ocenianym kierunku farmacja ujęte są wakacyjne praktyki zawodowe po III i IV roku studiów, które są realizowane w miesiącach lipiec-wrzesień i trwają po 4 tygodnie. Praktyki studenckie obejmują: 160 godz. (6 pkt ECTS) po III roku studiów w aptece ogólnodostępnej, 160 godz. (6 pkt ECTS) po IV roku studiów w aptece szpitalnej z możliwością zastąpienia maksymalnie połowy godzin praktyką w przedsiębiorstwach z sektora przemysłu farmaceutycznego, w laboratoriach kontroli leków lub w stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Celem praktyki po III roku jest zapoznanie studenta z całokształtem funkcjonowania apteki ogólnodostępnej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z wykonaniem leków recepturowych. Po IV roku student zapoznaje się z funkcjonowaniem apteki szpitalnej. W czasie praktyk następuje kształtowanie i utrwalanie cech wymaganych w zawodzie farmaceuty.

Praktyki na kierunku farmacja realizowane są zgodnie z programem i regulaminem zatwierdzonym przez Radę Wydziału, a także sylabusem, w którym szczegółowo określono efekty uczenia się i metody ich weryfikacji.

W danym roku akademickim Dziekan powołuje kierownika praktyk oraz opiekunów praktyk na kierunku farmacja. Wydział za pośrednictwem kierownika praktyk kieruje studentów do miejsca ich realizacji. Kierownik praktyk przedstawia studentom zasady odbywania praktyki, warunki jej rozpoczęcia i zaliczenia. Za procedury związane z zawieraniem porozumień odpowiada WF. Nadzór nad realizacją praktyk sprawuje bezpośrednio opiekun praktyki z prawem wykonywania zawodu, tj. pracownik apteki oraz nauczyciel akademicki. Nauczyciel akademicki sprawuje opiekę nad wyznaczonymi studentami odbywającymi praktyki po III i po IV roku studiów poprzez bezpośrednią, wyrwykową hospitację lub kontakt telefoniczny z opiekunem i/lub kierownikiem apteki.

Student podczas praktyk prowadzi dziennik praktyk, w którym odnotowuje godziny odbywania praktyki oraz wykonywane czynności potwierdzone na bieżąco podpisem opiekuna w aptece. Zaliczenie praktyki odbywa się u wyznaczonego opiekuna praktyki (nauczyciela akademickiego) w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku.

Zaliczenie polega na przedstawieniu zgodnej z regulaminem dokumentacji (wypełniony dziennik praktyk z opinią opiekuna praktyki, wypełniony zeszyt praktyk z opisem wykonanych recept; zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki w aptece). Ponadto przeprowadzana jest rozmowa oceniająca przebieg praktyki i nabyte umiejętności praktyczne.

Podczas 11. semestru studiów przewidziane jest realizowanie 6 miesięcznej praktyki w wymiarze 960 godz. z bezpośrednim udziałem opiekuna praktyki i studenta oraz 540 godz. pracy własnej studenta, którym przyporządkowano 60 pkt ECTS. Praktyka ta realizowana jest w aptece ogólnodostępnej, z możliwością odbycia jej części w aptece szpitalnej.

W przypadku 6-miesięcznej praktyki zawodowej, WF zawiera umowę o realizacji praktyki w aptekach spełniających wymogi określone w przepisach prawnych. Weryfikacji aptek dokonuje Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny (WIF) oraz regionalna Izba Aptekarska i dokonuje ich rekomendacji.

W przypadku braku w aptece ogólnodostępnej receptury leku jałowego, apteka zobowiązana jest zwolnić studenta-praktykanta na okres dziesięciu dni roboczych, tj. 80 godzin dydaktycznych, celem odrobienia praktyki z zakresu sporządzania leków w warunkach aseptycznych w aptece szpitalnej.

Opiekunem praktyki (nie więcej niż 2 studentów) może być magister farmacji posiadający co najmniej pięcioletni staż pracy w aptece lub specjalizację z zakresu farmacji aptecznej lub szpitalnej.

Osiąganie efektów uczenia się w ramach 6-miesięcznej praktyki zawodowej kontrolowana jest 1-2-krotnie podczas trwania praktyki przez wyznaczonych nauczycieli akademickich oraz w momencie zakończenia praktyki, poprzez zaliczenie dziennika praktyk wraz z opinią oraz przedstawienie prawidłowo sporządzonego protokołu leku recepturowego, a także karty przeglądu leków przyjmowanych przez pacjentów i ich merytoryczną dyskusję. Nauczyciele akademicki WF prowadzą hospitacje praktyk realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego. W przypadku realizacji praktyk w innych województwach, Dziekan występuje z prośbą o kontrolę praktyki do Dziekana WF innego Uniwersytetu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów na ocenianym kierunku farmacja, opracowany jest zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniu (Dz.U. 2019, poz. 1573) wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Program ten umożliwia realizację pełnego zakresu treści programowych, niezbędnych do osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Program zakłada rozwój wiedzy i umiejętności od podstawowych do zaawansowanych i niezbędnych do wykonywania zawodu farmaceuty. Harmonogram realizacji programu studiów pozwala na efektywne wykorzystanie czasu na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Metody realizacji zajęć dydaktycznych są prawidłowo dobrane i umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, z uwzględnieniem umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu farmaceuty, a także prowadzeniem badań naukowych, szczególnie w dyscyplinie nauki farmaceutyczne.

Praktyki wakacyjne i 6-miesięczny staż realizowane są zgodnie z odpowiednimi regulaminami i programami. Praktyki dają możliwość wykorzystania wiedzy teoretycznej zdobytej podczas zajęć w ugruntowaniu umiejętności praktycznych niezbędnych na konkretnym stanowisku pracy.

Program praktyk, dobór miejsc praktyk, opiekunów praktyk oraz metod weryfikacji nabywanych umiejętności, zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Sposób organizacji całego procesu nauczania i uczenia się zapewnia pełną realizację programu studiów, co gwarantuje dobre przygotowanie absolwentów kierunku farmacja do pracy zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęcia kandydatów na studia na kierunku farmacja są przejrzyste i dostępne na stronie Uczelni.

Rekrutację na studia przeprowadza powołana przez Rektora Uczelni Komisja Rekrutacyjna, w ramach której powoływane są osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie rekrutacji na WF. Rekrutacja prowadzona jest w oparciu o zatwierdzone przez Senat Uchwały, które są podejmowane z odpowiednim, ustawowo określonym wyprzedzeniem. Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy i jest regulowane Uchwałą Senatu UMP. Dla naboru 2019/2020 obowiązywała Uchwała nr 91/2018 Senatu UMP z dnia 23 maja 2018 roku w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2019/2020. Podstawę kwalifikacji stanowi wynik egzaminu maturalnego z następujących przedmiotów na poziomie rozszerzonym: *biologia, chemia, fizyka, matematyka, informatyka*, przy czym jednym z dwóch wybranych przedmiotów musi być *biologia lub chemia*. Liczbę punktów kwalifikacyjnych stanowi suma punktów uzyskanych za wyniki na egzaminie maturalnym, która maksymalnie może wynosić 200.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na kierunek farmacja dokonują rejestracji on-line na stronie internetowej Uczelni i wnoszą opłatę rekrutacyjną. Po ogłoszeniu listy rankingowej, kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia są zobowiązani do złożenia w Dziale Rekrutacji wymaganej dokumentacji. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

Warunkiem naboru na studia niestacjonarne na kierunku farmacja jest przystąpienie do postępowania rekrutacyjnego na studia stacjonarne. Postępowanie rekrutacyjne odbywa się na podstawie tworzenia list rankingowych kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia wg zasad stosowanych w przypadku studiów stacjonarnych, z zastrzeżeniem, że suma punktów kwalifikacyjnych nie może być mniejsza niż 100. W bieżącym roku akademickim nabór na studia w formie niestacjonarnej nie zakończył się przyjęciem kandydatów, z uwagi na zbyt małą liczbę osób spełniających kryteria przyjęcia.

Odmienne zasady obowiązują podczas rekrutacji osób niebędących obywatelami polskimi, zgodnie z warunkami przyjęć opracowanymi przez Zespół powołany decyzją Rektora.

Przebieg postępowania rekrutacyjnego zachowuje zasadę równych szans dla wszystkich ubiegających się o podjęcie studiów na ocenianym kierunku. Zapewnia też osobom z niepełnosprawnością udział w procesie rekrutacji. Umożliwia dobór właściwych kandydatów, posiadających odpowiednią wstępną wiedzę i umiejętności.

Przyjęcie na jednolite studia magisterskie stacjonarne na kierunku farmacja może nastąpić również w wyniku uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni albo w formie studiów niestacjonarnych. Warunki jakie student powinien spełniać zawarte są w Regulaminie Studiów UMP. Decyzję w sprawie zgody na przeniesienie albo odmowy przeniesienia podejmuje Dziekan, po zasięgnięciu opinii Kolegium Dziekańskiego.

Efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów nie są potwierdzane dla programu studiów na kierunku farmacja, który odpowiada ściśle określonym standardom kształcenia.

Sprawdzanie osiągania przez studentów ocenianego kierunku farmacja założonych efektów uczenia się w toku studiów odbywa się zgodnie z kryteriami podanymi w sylabusach dla odpowiednich przedmiotów. Opiera się na zróżnicowanych metodach ocen formujących i podsumowujących, adekwatnych do danego zakresu, którego dotyczą efekty uczenia się. Sposoby weryfikacji są przejrzyste i wiarygodne.

W odniesieniu do wiedzy, sprawdzanie odbywa się w formie pisemnej (opisowej lub testowej) lub ustnej poprzez sprawdziany, testy jedno- i wielokrotnego wyboru, zadania rachunkowe, zadania praktyczne problemowe, protokoły z ćwiczeń laboratoryjnych, prezentacje multimedialne zespołowe i indywidualne, egzamin końcowy teoretyczny i praktyczny. O sposobie przeprowadzenia egzaminu oraz warunkach jego zaliczenia, w tym sposobie wyliczania końcowej oceny student dowiaduje się od prowadzącego zajęcia jak również z sylabusów.

W zakresie umiejętności sprawdzanie efektów uczenia odbywa się poprzez wykonanie i zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych, podanej w sylabusie liczby analiz, liczby leków recepturowych, protokołów i projektów, sprawozdań oraz odpowiedzi ustnych. Umiejętności praktyczne z zakresu ćwiczeń laboratoryjnych są sprawdzane podczas bieżących analiz lub podczas egzaminu praktycznego.

Umiejętności z zajęć w formie lektoratu z języka angielskiego weryfikowane są na podstawie egzaminu pisemnego i ustnego na poziomie B2, co daje potwierdzenie, że student potrafi porozumiewać się z pacjentami i personelem systemu ochrony zdrowia w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Weryfikacja efektów uczenia się w obszarze kompetencji społecznych i ocena przygotowania do pracy naukowej odbywa się poprzez: ocenę aktywności w czasie zajęć, ocenę właściwego łączenia wiedzy i umiejętności uzyskanych w ramach różnych przedmiotów w module pracy dyplomowej.

Doskonałym sposobem weryfikacji umiejętności praktycznych studentów są praktyki zawodowe – po III roku studiów w aptece ogólnodostępnej, po IV roku studiów w aptece szpitalnej, z możliwością odbycia praktyki w przemyśle farmaceutycznym oraz 6-miesięczna praktyka zawodowa w aptece ogólnodostępnej z możliwością odbycia części praktyki w aptece szpitalnej. Warto zauważyć, że pracodawcy - opiekunowie praktyk zamieszczali bardzo pozytywne opinie w dziennikach praktyk zawodowych.

Zasady przeprowadzania egzaminów zgodne są z Regulaminem Studiów UMP. Prowadzący przedmiot informują studentów o wynikach zaliczeń i egzaminów końcowych w terminie do 5 dni roboczych.

Przebieg studiów dokumentowany jest zgodnie z Regulaminem Studiów UMP, w kartach okresowych osiągnięć studenta, sporządzanych w postaci wydruków danych z systemu informatycznego UMP (WISUS S) oraz w protokołach zaliczeń bądź egzaminów sporządzanych w postaci wydruków danych z systemu informatycznego UMP.

Zaliczenie poszczególnych etapów studiów (semestrów i lat) odbywa się prawidłowo, według zasad znanych studentom, zawartych w Regulaminie Studiów, dostępnym na stronie internetowej.

Proces dydaktyczny na kierunku farmacja kończy się przygotowaniem pracy magisterskiej. Wykonanie i złożenie pracy magisterskiej oraz przystąpienie do egzaminu dyplomowego są potwierdzeniem

osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji (poziom 7) i obowiązującymi standardami na kierunku farmacja.

Stosowane metody pozwalają na pełną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia założonych w programie studiów efektów uczenia się.

Zasady dyplomowania są określone w stosownych dokumentach i dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Warto podkreślić, że realizowane na kierunku farmacja prace dyplomowe mają charakter doświadczalny i wykonywane są w poszczególnych jednostkach WF pod kierownictwem kompetentnych nauczycieli akademickich, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, z możliwością wyznaczenia promotora pomocniczego posiadającego co najmniej tytuł zawodowy magistra. Prowadzone są z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury i metod badawczych oraz są związane z działalnością naukową WF w dyscyplinie nauki farmaceutyczne. Niejednokrotnie realizowane są w ramach realizowanych na WF dużych projektów o wysokim poziomie naukowym.

Prace magisterskie są pracami naukowymi, opartymi na przeglądzie piśmiennictwa naukowego, zapoznaniu się z warsztatem metodologicznym oraz wykonaniu badań eksperymentalnych. Wyniki uzyskane podczas wykonywania pracy magisterskiej są często przedstawiane w formie komunikatów naukowych lub po uzupełnieniu badań, są przedmiotem publikacji, których współautorami są magistranci. Warto odnotować, że w latach 2014–2019 powstało 130 publikacji, w których studenci byli autorami lub współautorami, o sumarycznym współczynniku IF = 160,973 oraz punktacji MNiSW – 2790. Zespół oceniający stwierdził, że prace dyplomowe odznaczają się wysoką wartością merytoryczną, a najlepsze są doceniane również przez szersze gremia na Ogólnopolskich Konkursach Prac Magisterskich, organizowanych m.in. przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (nagroda III stopnia w 2020r.) oraz Naukową Fundację Polfarmy (I miejsce w 2016r.).

Ocena losowo wybranych prac dyplomowych wykazała, że spełniają one wymagania dla kierunku farmacja i profilu ogólnoakademickiego. W kwestii formalnej, dotyczącej dokumentacji, rekomenduje się zapewnienie zgodności danych osobowych (w przypadku legitymowania się przez studenta 2 imionami należy oba wpisywać do dokumentacji jego procesu kształcenia) we wszystkich dokumentach (protokół, recenzja, strona tytułowa pracy).

Zaliczenie wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych, egzaminów, wykonanie pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym, uzyskanie zaliczenie sześciomiesięcznej praktyki zawodowej w aptece ogólnodostępnej lub częściowo w szpitalnej oraz uzyskanie 360 punktów ECTS jest warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz otrzymania tytułu zawodowego magistra farmacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji kandydatów na studia na kierunku farmacja są transparentne, zgodne z wymaganiami formalnymi, upublicznione na stronie Uczelni, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają prawidłowy dobór kandydatów.

Przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni albo w formie studiów niestacjonarnych następuje zgodnie z obowiązującym na UMP Regulaminem Studiów.

Zasady weryfikacji i oceniania postępów w procesie uczenia i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są prawidłowe, jasno sprecyzowane i znane studentom.

Sprawdzanie i ocenianie osiągania efektów uczenia na kierunku farmacja jest pełne i obejmuje wszystkie zakładane efekty uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów/modułów, w tym praktyk zawodowych, języka obcego, czy przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz na poziomie całego programu studiów.

Potwierdzeniem osiągania wszystkich efektów uczenia się są prace etapowe, prace dyplomowe, a przede wszystkim prawidłowo ukształtowana „sylwetka” absolwenta, doceniana na bardzo wymagającym rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Szczegółowa analiza kwalifikacji kadry akademickiej daje podstawę do stwierdzenia, że jej kompleksowość i różnorodność gwarantuje uzyskanie zakładanych efektów uczenia się.

Na Wydziale zatrudnionych jest 145 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy:

- 16 z tytułem naukowym profesora,
- 31 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego,
- 78 ze stopniem naukowym doktora,
- 20 z tytułem zawodowym magistra,

oraz 24 nauczycieli akademickich, zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy:

- 3 z tytułem naukowym profesora,
- 1 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego,
- 12 ze stopniem naukowym doktora,
- 8 z tytułem zawodowym magistra/lekarza.

W porównaniu do zatrudnienia w 2015 roku, zmniejszyła się liczba osób z tytułem naukowym profesora z 21 do 16, natomiast znacząco zwiększyła się liczba nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym

doktora habilitowanego - z 21 w 2015 roku, do 31 w 2019 roku. W latach 2014-2019, 7 osób uzyskało tytuł naukowy profesora, 23 osoby stopień doktora habilitowanego i 66 osób stopień doktora.

Nauczyciele akademicki doskonalą swoje umiejętności zawodowe uzyskując specjalizacje (z zakresu *farmacji klinicznej, farmacji szpitalnej i farmacji aptecznej, analityki farmaceutycznej, analizy leków, analityki środowiska, farmakodynamiki, farmakologii, mikrobiologii, mikrobiologii medycznej, toksykologii, toksykologii medycznej, ziołarstwa*), kończąc kursy i szkolenia, studia i kursy podyplomowe oraz odbywając staże krajowe i zagraniczne. Niektórzy z nich byli/są także konsultantami wojewódzkimi z analityki farmaceutycznej, farmacji aptecznej i diagnostyki laboratoryjnej, jest także konsultant krajowy z farmacji szpitalnej i klinicznej.

Asystenci i doktoranci zdobywają kompetencje dydaktyczne poprzez udział w kursach dydaktycznych, prowadzonych przez Katedrę i Zakład Edukacji Medycznej lub Szkoły Doktorskiej. Wszyscy nauczyciele akademicki mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach z zakresu nowoczesnych metod i technik kształcenia oraz sprawdzania jego efektów, np. poprzez platformę OLAT, na którą przeniesiono większość egzaminów testowych oraz zaliczeń.

Wspomnieć także należy o dodatkowych narzędziach i systemach motywacji oraz nagradzania wyróżniających się pracowników, w tym licznych nagrodach dydaktycznych, jak nagrody studenckie (Amicus Studentium) i Wykładowca Roku, rektorskie, Ministra Zdrowia, itp. oraz fakt, iż są oni autorami, współautorami, tłumaczami lub redaktorami wielu opracowań akademickich dla studentów oraz 133 rozdziałów w monografiach, co dodatkowo wskazuje na znaczące kompetencje dydaktyczne. Za zasługi dla Uczelni, Senat przyznaje Medal Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, a za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze Senat Uczelni przyznaje Nagrodę im. Władysława Biegańskiego I i II stopnia. Senat Uczelni honoruje w szczególny sposób zasłużonych, emerytowanych nauczycieli akademickich przyznając najwyższe wyróżnienie honorowe Uczelni - Złoty Laur Akademicki. Pracownicy WF są także specjalistami współpracującymi przy opracowaniu kolejnych wydań Farmakopei Polskiej.

Oceniając obsadę zajęć dydaktycznych należałoby zacząć od rekrutacji nauczycieli akademickich na drodze otwartego postępowania konkursowego. Podstawowe kwalifikacje na stanowisko nauczyciela akademickiego (asystenta, adiunkta, doktora habilitowanego, profesora, wykładowcy i starszego wykładowcy) są określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w Uchwałach Senatu UMP. Na uczelni działają: Senacka Komisja ds. Rozwoju Kadr Naukowych, Senacka Komisja ds. Oceny Kadr Akademickich, Wydziałowa Komisja Konkursowa ds. zatrudnienia pracowników dydaktycznych oraz badawczo-dydaktycznych, Wydziałowa Komisja ds. oceny pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, czuwające nad prawidłowością tych procedur. Oceniając to kryterium należy stwierdzić, że przydziały zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Jednocześnie, kwalifikacje i kompetencje oraz doświadczenie osób prowadzących zajęcia są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia.

Na Wydziale podejmowane są działania, zmierzające do poprawy jakości kształcenia, poprzez hospitacje planowe i interwencyjne prowadzonych zajęć przez WZDZJK, odbywające się każdego roku Rady Pedagogiczne, oraz posiedzenia Rady Programowej, w skład której wchodzi także interesariusze zewnętrzni. Prowadzona jest ankietyzacja; dla każdego przedmiotu studenci wypełniają ankietę oceniającą każdego nauczyciela akademickiego, z którą zapoznaje się kierownik jednostki, dziekan

i prowadzący. Jednocześnie osoba odpowiedzialna za realizację danego przedmiotu jest zobowiązana do udzielenia odpowiedzi na uwagi zawarte w ankietach. Funkcjonuje także w/wspominany system nagród dydaktycznych dla nauczycieli akademickich.

Należy wysoko ocenić prowadzoną politykę kadrową oraz system oceny aktywności dydaktycznej i awansu naukowego gwarantujące, że zajęcia dydaktyczne na WF są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających wysokie, stale podnoszone, kompetencje. Jest ona nastawiona na promowanie osób zaangażowanych i aktywnych naukowo i dydaktycznie.

Oprócz oceny działalności dydaktycznej kadry, należy zwrócić uwagę na niekwestionowany dorobek i działalność naukową nauczycieli akademickich oraz udział studentów w działalności naukowej.

Wydział w ocenie parametrycznej jednostek naukowych w 2017 r. uzyskał kategorię naukową A. Nauczyciele akademicy z WF, prowadzący zajęcia na kierunku farmacja, w latach 2014-2019 opublikowali 890 prac w czasopismach z listy filadelfijskiej, o łącznej liczbie punktów IF = 2166,5, co odpowiada 32095,0 punktom MNiSW.

Pracownicy WF zdobyli także wiele nagród za prowadzenie badań naukowych, w tym m.in. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Zdrowia, Stypendium Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Rektora UMP.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Polityka kadrowa obejmuje też zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia, mobbingu, dyskryminacji w odniesieniu do członków kadry i studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Liczebność, struktura kwalifikacji, dorobek i kompetencje dydaktyczne kadry kształcącej na kierunku farmacja zapewniają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Stosowane metody oceny i motywowania kadry do rozwoju wpływają na ciągłe doskonalenie jakości kształcenia, także poprzez doskonalenie programów i zwiększanie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Metody oceny kadry (ankietyzacje, hospitacje), w tym praktyk zawodowych, są jasno sprecyzowane, a mechanizmy naprawcze wdrażane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna jest wystarczająca i odpowiednia od specyfiki kierunku studiów, chociaż wymaga modernizacji, doskonalenia i ukończenia rozpoczętych inwestycji. Budynki znajdują się także w znacznej odległości od siebie.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku farmacja realizowane są na bazie 16 jednostek organizacyjnych Wydziału Farmaceutycznego, 3 jednostek Wydziału Lekarskiego, 9 jednostek Wydziału Medycznego, 2 jednostek Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz 2 jednostek Ogólnouczelnianych, w tym Studium Języków Obcych i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Katedry i Zakłady WF UMP prowadzące kształcenie na kierunku farmacja są zlokalizowane w 9 obiektach, rozproszonych na terenie miasta. Infrastruktura WF UMP ulegnie dodatkowo poprawie w związku z rozpoczętą budową Collegium Pharmaceuticum (trzy budynki, w tym Centrum Innowacyjnych Technologii Farmaceutycznych CITF). Głównym zadaniem CITF jest wspomaganie jednostek Uniwersytetu Medycznego w przeprowadzaniu egzaminów w formie elektronicznej, opracowywanie analiz przeprowadzonych egzaminów i testów, a także wprowadzanie standaryzacji pytań i egzaminów. Z uwagi na sytuację epidemiczną wprowadzono model kształcenia hybrydowego.

Wszystkie jednostki realizujące kształcenie na kierunku farmacja są wyposażone w pracownie i laboratoria ze specjalistycznym sprzętem, sale ćwiczeń i pomieszczenia naukowo-dydaktyczne, zgodnie ze specyfiką ich działalności naukowo-dydaktycznej. Dostępna w momencie dokonania oceny infrastruktura w Katedrach i Zakładach WF UMP prowadzących zajęcia ze studentami oraz w jednostkach spoza WF jest wystarczająca do realizacji procesu kształcenia na kierunku farmacja i realizacji przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Jednostki te dysponują odpowiednią infrastrukturą, która jest zgodna z profilem ich aktywności naukowej i dydaktycznej. Są to m.in.: chromatografy i spektrofotometry, w tym wysokosprawny chromatograf cieczowy, tandemowy spektrometr mas, mikroplótkowy i UV-VIS, chromatografy cieczowe, aparat do chromatografii cieczowej HPLC z detekcją spektrofluorometryczną, system do instrumentalnej chromatografii planarnej TLC czytniki do pomiaru komory do pomiaru mikroplótek, aparaty do badań behawioralnych zwierząt doświadczalnych, pracownie białek, hodowli komórkowych, i biologii molekularnej. Dostępna infrastruktura i wyposażenie pracowni zapewniają kształcenie określone w standardzie. Większość egzaminów i zaliczeń odbywa się w formie elektronicznej w CITF gdzie znajdują się 144 stanowiska egzaminacyjne. Do prowadzenia testów wykorzystywana jest platforma OpenOlat, na której prowadzone są zapisy na egzaminy i zaliczenia oraz kursy e-learningowe, w tym szkolenie biblioteczne i BHP dla studentów.

Wszystkie budynki UMP oraz osiedle studenckie posiadają udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością w postaci podjazdów, wind i miejsc parkingowych, w przypadku osiedla studenckiego pokoje i łazienki dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Funkcjonuje także hala sportowa stwarzająca możliwości aktywności fizycznej oraz pomieszczenia zwierzętarni umożliwiające prowadzenie doświadczeń z użyciem zwierząt laboratoryjnych.

Biorąc pod uwagę zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne należy wspomnieć, iż Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prowadzi działalność usługową i dydaktyczną, jest też ośrodkiem naukowej informacji medycznej. Biblioteka mieści się na trzech kondygnacjach o łącznej powierzchni 7.244,61m² (400 dostępnych miejsc, dwie czytelnie, wypożyczalnia, udogodnienia dla studentów słabowidzących, 6 kabin do pracy indywidualnej i trzy 12-osobowe pokoje do pracy zespołowej, stanowiska komputerowe, czytelnia multimedialna). Biblioteka jest dostępna przez cały tydzień. Warty wspomnienia rozwiązaniem jest usługa „Zapytaj bibliotekarza”, która umożliwia zdalny kontakt z bibliotekarzem do godziny 24.00. Stale dostępna jest witryna Biblioteki Głównej, która zapewnia dostęp do katalogów bibliotecznych, baz bibliograficznych oraz umożliwia korzystanie z czasopism elektronicznych, e-książek i usług informacyjnych. Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym HORIZON, w którym katalogowane są zbiory Biblioteki Głównej i wszystkich bibliotek specjalistycznych sieci uczelnianej. Użytkownicy mają do dyspozycji bazę katalogową wydawnictw książkowych, czasopism i zbiorów specjalnych, zarówno w sieci lokalnej, jak i w Internecie. Potrzeby w zakresie zakupów bibliotecznych i wzbogacania bazy są stale monitorowane.

Użytkownicy Biblioteki posiadają dostęp do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych, w tym niezbędnych w prowadzeniu prac naukowo-badawczych z dziedziny medycyny, farmacji, zdrowia publicznego i nauk pokrewnych oraz materiały dydaktyczne zalecane w toku studiów. Księgozbiór Biblioteki Głównej obejmuje ponad 355 tysięcy woluminów, w tym 275 tysięcy wydawnictw zwartych i 76 tysięcy woluminów czasopism oraz 10 tysięcy jednostek zbiorów specjalnych. Na liście bieżących tytułów czasopism drukowanych znajdują się 224 tytuły czasopism polskich i 8 tytułów czasopism zagranicznych oraz 16.321 tytułów czasopism w wersji elektronicznej. Biblioteka zapewnia środowisku akademickiemu dostęp do licznych źródeł elektronicznych: baz bibliograficznych, baz podręczników, czasopism on-line na podstawie rocznych umów licencyjnych. Łatwy i skuteczny dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki umożliwia multiwyszukiwarka naukowa EBSCO Discovery Service. Dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych możliwy jest ze wszystkich komputerów pracujących w sieci Uczelni oraz komputerów osobistych po autoryzacji. Biorąc to pod uwagę stwierdzić należy, iż bazy biblioteczne i zasoby elektroniczne oraz zasady funkcjonowania zapewniają pracownikom i studentom odpowiednie warunki w obszarze kształcenia i naukowo-badawczym.

Corocznie Biblioteka organizuje wstępne szkolenia biblioteczne dla studentów I roku wszystkich kierunków studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i studentów anglojęzycznych na platformie OLAT w postaci szkolenia zdalnego. Realizowane są również poszerzone zajęcia z „Podstaw informacji naukowej”. Biblioteka na bieżąco informuje o zasobach i zasadach korzystania ze zbiorów bibliotecznych, zarówno w wersji tradycyjnej, jak i elektronicznej, opracowywanie materiałów informacyjnych i instruktażowych dla użytkowników.

Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego jest dostępna dla użytkowników przez 41 godzin w tygodniu. Ma 18 miejsc w czytelni i 2 stanowiska z dostępem do Internetu (połączenie światłowodowe). Liczne zbiory biblioteki WF stanowi 13.838 książek, 2010 woluminów oprawnych czasopism i 4 tytuły bieżących czasopism polskich.

Dodatkowo, studenci kierunku farmacja korzystają z nowoczesnych sal wykładowych i seminaryjnych zlokalizowanych w Centrum Biologii Medycznej i Centrum Symulacji Medycznej, w tym z pracowni komputerowej zajęć z zakresu farmakoekonomiki i medycznych baz danych z oprogramowaniem

badawczo-dydaktycznym oraz dostęp do symulowanych stanowisk aptecznych. Infrastruktura naukowa, informatyczna, biblioteczna i dydaktyczna jest przygotowana do pracy z osobami niepełnosprawnością w sposób zapewniający im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Podobnie infrastruktura jednostek prowadzących zajęcia praktyczne umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności wykorzystywanych w pracy w aptece jest odpowiednia. Przykładowo, Pracownia Farmacji Praktycznej Katedry Technologii Postaci Leku w ramach przedmiotu Farmacja Praktyczna w Aptece umożliwia studentom dostęp do symulowanych stanowisk aptecznych (apteka szkoleniowa) i stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu. Ponadto, student zaznajamia się z aspektami Dobrej Praktyki Aptecznej, a także praktycznej realizacji recept w oparciu o aktualne zapisy prawne i wykorzystanie programu komputerowego KS-Apteka firmy Kamsoft. W ramach przedmiotu Opieka Farmaceutyczna student nabywa wiedzę i umiejętności z zakresu sprawowania opieki farmaceutycznej nad pacjentem i rozwiązywania problemów lekowych oraz przygotowania i prowadzenia dokumentacji opieki farmaceutycznej w oparciu o możliwość dostępu do stanowisk komputerowych podłączonych do internetu. Ponadto student zaznajamia się w sposób praktyczny z prawidłowym funkcjonowaniem aparatów do mierzenia ciśnienia, pikflometru, nebulizatorów czy glukometrów dostępnych w pracowni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura wykorzystana w procesie kształcenia zapewnia realizację wszystkich efektów uczenia się. Wyposażenie w aparaturę badawczą, specjalistyczne oprogramowanie, łącznie z tym wykorzystywanym w farmakologii behawioralnej, sale i pracownie dydaktyczne oraz laboratoria naukowe umożliwiają studentom praktyczne i teoretyczne zapoznanie się z badaniami naukowymi związanymi z naukami farmaceutycznymi i jednocześnie osiąganie zakładanych efektów kształcenia w powiązaniu z tymi badaniami. Również dostęp do infrastruktury bibliotecznej umożliwia studentom i kadrze systematyczny rozwój w ramach samokształcenia. Zadbano o potrzeby studentów z różnymi formami niepełnosprawności. Infrastruktura dydaktyczna, wyposażenie pracowni i dostępny specjalistyczny sprzęt są adekwatne do liczby studentów i prowadzonych zajęć i umożliwiają osiąganie zakładanych efektów kształcenia. Budynki są dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Baza dydaktyczna jest wystarczająca i odpowiednia od specyfiki kierunku studiów, chociaż wymaga modernizacji, doskonalenia i ukończenia rozpoczętych inwestycji. Baza i infrastruktura oraz oprogramowanie umożliwiają także prowadzenie zajęć dydaktycznych w formie hybrydowej. Baza dydaktyczna i naukowa spełnia więc wszystkie wymagania określone w standardach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka w ramach ocenianego kierunku współpracują z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz pracodawcami. Celem tej współpracy jest dostosowanie kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy i monitorowanie karier zawodowych absolwentów. Wydział Farmaceutyczny współpracując z otoczeniem społeczno-gospodarczym, uwzględnia opinię interesariuszy w projektowaniu i realizacji oraz doskonaleniu programu studiów.

Do zadań interesariuszy zewnętrznych należy wyrażanie opinii na temat dostosowywania programu studiów i założonych efektów kształcenia na kierunku farmacja do potrzeb rynku pracy, wyrażanie opinii na temat oczekiwanych od absolwentów farmacji, kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych, umożliwianie realizacji zajęć poglądowych, praktyk, staży lub warsztatów na terenie siedziby jednostek współpracujących, nawiązywanie indywidualnych form współpracy ze studentami w ramach przygotowywanych prac dyplomowych w oparciu o rzeczywiste dane i problemy współpracujących z Uczelnią interesariuszy, wspólne realizowanie prac naukowo-badawczych, jak również projektowych oraz współorganizowanie projektów o charakterze edukacyjnym lub popularyzatorskim.

W ramach kształcenia na kierunku farmacja, Uczelnia nawiązała współpracę z instytucjami działającymi w obszarze nauk farmaceutycznych oraz nauk medycznych w celu zintegrowania edukacji z rynkiem pracy.

Pracodawcy zasiadają w Radach programowych. Poza posiedzeniami Rady Programowej, pracodawcy nie spotykają się wspólnie w Uczelni. Spotkania pracodawców z władzami oraz nauczycielami akademickimi odbywają się indywidualnie.

Pracodawcy włączani są do działań mających na celu modyfikację programu studiów, wskazywanie nowych treści kształcenia istotnych dla wzmocnienia kompetencji absolwenta i zwiększenia szans na rynku pracy. Istotne znaczenie dla doskonalenia programu kształcenia na kierunku farmacja ma współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, którzy reprezentują wybrane jednostki zatrudniające absolwentów. Wydział współpracuje z szeroko pojętym przemysłem farmaceutycznym w zakresie badań rozwojowych nowych substancji o potencjalnej aktywności farmakologicznej, rozwoju form i postaci leków, badań trwałości, w tym badań fotostabilności leków.

Poszczególne Jednostki Wydziału świadczą usługi o charakterze komercyjnym dla partnerów społeczno-gospodarczych, które prowadzone są w oparciu o odpowiednie umowy dwustronne, a także prowadzą działania konsultingowe i doradcze.

Pracownicy WF uczestniczą także w przygotowaniu kolejnych wydań Farmakopei Polskiej (dalej FP) i Farmakopei Europejskiej (dalej Ph. Eur.), stanowiących istotny element systemu ochrony zdrowia poprzez dostarczanie ujednoliconych, w ramach Unii Europejskiej, standardów jakości dla produktów leczniczych wytwarzanych zarówno na skalę przemysłową, jak i sporządzanych w aptece dla indywidualnego pacjenta. Wykorzystując duże doświadczenie pracowników WF w pracy w Komisji FP

i Ph. Eur. wprowadzono na II roku studiów obowiązkowy przedmiot *farmakopealna ocena jakości*. WF podejmuje liczne działania, których celem jest doskonalenie programu studiów we współpracy ze środowiskiem zawodowym i otoczeniem gospodarczym. W ramach tej współpracy, studenci mają możliwość zapoznania się, podczas tzw. wycieczek, z pracą firm farmaceutycznych oraz hurtowni farmaceutycznych regionu.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, którą Uczelnia nawiązała, umożliwia pozyskiwanie kadry posiadającej wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych, naukowych oraz związanych z potrzebami społecznymi i rynkiem pracy. Sugestie przedstawicieli rynku pracy oraz nauczycieli akademickich wpływają na modyfikację planu studiów, jak również na sposób realizacji efektów uczenia się. Pracownicy BC uczestniczą w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, które obejmują wymagania prawne stawiane przemysłowi farmaceutycznemu. W związku z tym, że produkcja prowadzona jest w warunkach aseptycznych niemożliwe jest prowadzenie zajęć bezpośrednio w pomieszczeniach wytwórni, jednak możliwa jest obserwacja pracy w systemie GMP. Farmaceuci z otoczenia społeczno-gospodarczego są także prelegentami podczas konferencji naukowo-szkoleniowych, organizowanych przez Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia odbywa się na wielu płaszczyznach i dotyczy: wzajemnego podejmowania inicjatyw zmierzających do realizacji zajęć w placówkach, sprawowania opieki nad studentami podczas realizacji praktyk zawodowych oraz opiniowania programu kształcenia głównie w zakresie efektów uczenia. Dzięki temu pracodawcy mają możliwość bezpośredniego uczestnictwa w procesie kształcenia oraz weryfikacji nabywanych przez studentów umiejętności i kompetencji, które są niezwykle ważne. Ponadto, wprowadzają nową jakość, poprzez zastosowanie interdyscyplinarnych narzędzi zwiększających efektywność dydaktyki, podnoszą umiejętności oraz lepiej przygotowują do wejścia na rynek pracy.

Bardzo istotne dla realizacji i doskonalenia programu studiów są programy stażowe, prowadzone od kilku lat na Wydziale, w których bierze udział ok. 70% studentów danego rocznika.

Uczelnia analizuje oczekiwania pracodawców wobec absolwentów ocenianego kierunku i pozyskuje istotne dane na temat kwalifikacji i kompetencji studentów kierunku farmacja oraz oczekiwań, które następnie uwzględniane są w procesie kształcenia i pozwalają na odpowiednie przygotowanie absolwentów do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Przedstawiciele reprezentujący m.in. szpital Kliniczny w Poznaniu, Wielkopolską Izbę aptekarską, Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne Ziółolek, Firmę Biofarm, Aptekę Ogólnodostępną w Poznaniu, Laboratorium Kosmetologiczne Ava, Firmę Farmaceutyczną Synteza oraz Glaxo, podczas spotkania z zespołem oceniającym potwierdzili, iż Uczelnia jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wykazuje inicjatywy służące dostosowaniu procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Pracodawcy zasygnalizowali, iż brakuje studentom podstawowej wiedzy z zakresu prawa pracy oraz prawa karnego, zatem rekomenduje się przeanalizowanie problemu zgłaszanego przez pracodawców oraz wdrożenie w miarę możliwości stosownych działań w tym zakresie.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego zgodnie z pozyskanymi informacjami jest monitorowany, a lista pracodawców jest poszerzana w zależności od potrzeb, jednak w niewielkim stopniu są to działania udokumentowane w sposób umożliwiający właściwą weryfikację. Rekomenduje się, aby władze ocenianego kierunku pogłębiły analizę współpracy z otoczeniem

społeczno-gospodarczym oraz w większym stopniu dokumentowały podejmowane działania w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka wykazuje się bardzo aktywną współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Pracodawcy są włączani w procesy budowania oferty edukacyjnej służące rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy. Jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy mają możliwość wnioskowania do władz Uczelni o wprowadzenie zmian do programu studiów, które są następnie dyskutowane, analizowane i po wspólnych uzgodnieniach wdrażane. Uczelnia analizuje i monitoruje poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jednak sposób w jaki dokumentuje swoje działania nie dają możliwości pełnej weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na WF UMP prowadzone są działania w kierunku umiędzynarodowienia studiów, wykorzystujące wzorce międzynarodowe, jak również poprzez współpracę z wieloma ośrodkami zagranicznymi prowadzącymi kształcenie w zakresie farmacji. Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku farmacja jest jednym z priorytetów, które wynikają ze Strategii Rozwoju WF UMP na lata 2012-2020 i zapisane są w celach strategicznych Wydziału w obszarach kształcenia.

WF UMP rozpoczął w 2004 roku kształcenie w języku angielskim. W roku akademickim 2009/2010 wprowadzono sześcioletni program nauczania w języku angielskim Doctor of Pharmacy (PharmD) wzorowany na międzynarodowych programach nauczania farmacji, głównie amerykańskim. Jest to nowoczesny program anglojęzyczny, który spełnia światowe kryteria nauczania przyszłych farmaceutów ukierunkowanych na działanie w warunkach klinicznych. Studenci programu pochodzą z USA, Kanady, Egiptu, Arabii Saudyjskiej, Iraku, Iranu czy Tajwanu.

WF rozwija współpracę z zagranicznymi uczelniami, zwłaszcza amerykańskimi, w tym z College of Pharmacy University of Kentucky w Lexington, z którym podpisano umowy o współpracę na lata 2014-2016 i 2016-2021 dotyczące wymiany studentów w ramach Advanced Pharmacy Practices.

Dzięki programowi PharmD odbywa się także kształcenie studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+. Corocznie grupa kilkunastu studentów, głównie z Francji, Hiszpanii i Węgier, uczestniczy w zajęciach z tego programu. Ponadto, co roku realizowane są zajęcia w ramach Research Summer School, w których uczestniczyli studenci farmacji z USA, Australii, Indii, Chorwacji, Serbii oraz Czarnogóry.

Dotychczas dyplom UMP uzyskało ponad 40 absolwentów programu PharmD. Absolwenci, po zdaniu egzaminów licencyjnych pracują w aptekach ogólnodostępnych i szpitalnych w USA, Kanadzie czy krajach Europy Zachodniej, a także jako farmaceuci kliniczni i w międzynarodowych firmach farmaceutycznych.

WF UMP posiada osiągnięcia naukowe, naukowo-organizacyjne oraz dydaktyczne, które związane są z podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na realizowanych na Wydziale Farmaceutycznym kierunkach studiów. Sprzyja to w sposób bezpośredni umiędzynarodowieniu koncepcji kształcenia na kierunku farmacja.

Wyjazdy zagraniczne zarówno studentów, jak i pracowników, owocują współpracą naukową o zasięgu międzynarodowym a wymiernym jej efektem są wspólne publikacje w czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Znaczący wpływ na wymianę międzynarodową miały programy Unii Europejskiej. WF UMP był zaangażowany m. in. w programie europejskim LEONARDO DA VINCI, którego głównym celem była promocja i poprawa systemów kształcenia i szkolenia zawodowego.

Program Socrates-Erasmus i Erasmus+ realizowany na UMP od 18 lat umożliwia rozwijanie międzynarodowej współpracy pomiędzy uczelniami europejskimi. Udział w programie umożliwia wyjazdy studentów do zagranicznych uczelni na część studiów i praktykę oraz wykonanie części prac dyplomowych (n.p. na Uniwersytecie w Nancy, Uniwersytecie w Groningen, Uniwersytecie w Linköping, uczelniach w Berlinie, Mainz, Halle, Dortmundzie, Kilonii, Rennes, Rouen, Budapeszcie, Hiszpanii i Włoszech) oraz mobilność nauczycieli akademickich w celach dydaktycznych i szkoleniowych. Wyjazdy w ramach programu Erasmus+ i inne formy współpracy umożliwiają pracownikom WF prowadzenie badań naukowych w renomowanych ośrodkach zagranicznych w ramach staży naukowych oraz zdobycie doświadczenia naukowego i dydaktycznego, co znajduje odzwierciedlenie w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku farmacja.

W latach 2001-2017, 73 studentów skorzystało z możliwości pracy badawczej w zagranicznych uczelniach. Na WF w Poznaniu przyjeżdżają głównie studenci z Francji (Rennes, Nancy) oraz Hiszpanii (Madryt, Granada, Walencja).

WF UMP podjął również współpracę naukową z krajami dawnego bloku wschodniego, w tym z Narodowym Uniwersytetem Medycznym im. Daniły Halickiego we Lwowie. Dzięki inicjatywie Prof. Romana Lesyka z Katedry Chemii Organicznej, Bioorganicznej i Farmaceutycznej tamtejszego Wydziału Farmaceutycznego została podpisana umowa o współpracy naukowej pomiędzy Uniwersytetem Medycznym we Lwowie a UMP. Wymiernymi efektami tej współpracy są: dwustronna Konferencja „Colloquium Pharmaceuticum oraz oryginalne publikacje naukowe i komunikaty zjazdowe oraz jeden patent RP. W uznaniu zasług profesora Romana Lesyka w 2017 roku uzyskał On status „visiting professor”, a 2019 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa UMP. Kolejną jest umowa o współpracy pomiędzy UMP a West Kazakhstan Marat Ospanov State Medical University w Aktobe.

Posiadanie środków finansowych z projektów europejskich i badawczych umożliwiło pracownikom WF UMP aktywny udział w zagranicznych konferencjach oraz prezentację wyników swoich badań na arenie międzynarodowej.

Dodatkowo, studenci WF aktywnie uczestniczą również w projekcie Student Exchange Program (SEP), który oferuje studentom kierunku farmacja z całego świata możliwość poszerzania kompetencji zawodowych, między innymi w ramach 2-4 tygodniowych praktyk w aptekach ogólnodostępnych, szpitalnych oraz w katedrach i zakładach realizujących kształcenie na kierunku farmacja. W latach 2014 – 2019 praktyki w ramach SEP odbyło 22 studentów farmacji z uczelni zagranicznych (m.in. w Portugalii, Hiszpanii, Indonezji).

WF UMP wspiera mobilność międzynarodową studentów i pracowników. Na Uczelni został powołany Dział Współpracy Zagranicznej, którego zadaniem jest organizacja naukowych wyjazdów pracowników i studentów, obsługa administracyjna wizyt gości zagranicznych oraz pełna pomoc studentom i pracownikom wyjeżdżającym w ramach programu Erasmus+.

Dla studentów WF uruchomiono zajęcia fakultatywnych z przedmiotów: Język angielski – BACK TO BASICS – Vocabulary and Grammar in Everyday Use oraz Język angielski w diagnostyce), co zwiększa ich kompetencje językowe.

Współpraca międzynarodowa jest mocną stroną wizytowanego kierunku. Umieździarnodowienie zarówno części badawczej, jak i edukacyjnej jest znaczące i ma odzwierciedlenie zarówno w wyjazdach studentów (m.in. w ramach PharmD i programu Erasmus+), jak i udziałem kadry w projektach i programach międzynarodowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umieździarnodowienie kierunku, zarówno w aspekcie dydaktycznym jak i naukowym jest znaczące, związane także z uruchomieniem kształcenia w języku angielskim w ramach programu PharmD. Ma wyraz w wyjazdach studentów i kadry w ramach różnych programów wymiany, w tym Erasmus +, na staże i studia zagraniczne oraz udziałem kadry w międzynarodowych projektach i programach międzynarodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku farmacja funkcjonuje system wsparcia studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym, a także wejściu na rynek pracy.

System opieki w zakresie dydaktycznym, materialnym i naukowym ocenia się jako prawidłowy, a wsparcie ze strony Uczelni w procesie uczenia się jest adekwatne do potrzeb studentów. Zajęcia odbywają zgodnie z harmonogramem, a ich zakres materiału jest zgodny z sylabusem danego przedmiotu; każdy z nich jest dostępny w systemie wewnętrznym Uczelni.

Studenci otrzymują wsparcie materialne w następujących formach: stypendium Rektora które jednocześnie jest motywatorem do osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej; stypendium socjalnego (także stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości bądź dla osoby z niepełnosprawnością), jak również zapomogi. Szczegółowe kryteria przyznawania tych świadczeń są opisane w Regulaminie.

W następstwie osiągania wybitnych wyników w nauce studentom przysługuje prawo do ubiegania się o Indywidualny Program Studiów, którego zasady przyznawania są jasno określone w Regulaminie Studiów. Studenci mogą rozwijać swoje umiejętności sportowe przynależąc do wybranej przez siebie sekcji w Akademickim Związku Sportowym bądź umiejętności artystyczne. przynależąc np. do chóru. Ponadto mogą angażować się w działalność organizacji związanych z danym kierunkiem studiów.

Na Uczelni w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy studentów wspiera Uczelniane Biuro Promocji i Karier, które przedstawia im aktualne możliwości odbycia praktyk, jak i staży, ale również pracy. Ponadto zajmuje się organizacją szkoleń, dzięki którym mogą rozwijać swoje umiejętności zarówno twarde, jak i miękkie.

Studenci mają możliwość realizowania studiów według Indywidualnej Organizacji Studiów bądź mogą starać się o uzyskanie urlopu od zajęć na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Z tej możliwości może skorzystać zarówno studentka w ciąży, jak i student będący członkiem kadry narodowej.

Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oferuje pomoc studentom z niepełnosprawnościami - narządu ruchu, słuchu, wzroku etc. Każdy student posiadający odpowiednią dokumentację medyczną może z tej pomocy skorzystać, definiując swoje bariery, które w następstwie są usuwane przez w/w pełnomocnika po konsultacji z grupą doradcą.

Na Uczelni działa Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Sposoby ich rozpatrywania/rozwiązywania są przejrzyste i skuteczne.

Na Uczelni są prowadzone działania przeciw dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, a także są określone zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa.

Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych przez siebie dyżurów, a także po zajęciach czy za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każdy może skorzystać oferowanej przez nich pomocy. Ponadto do dyspozycji studentów dostępni są zarówno Opiekunowie poszczególnych roczników, jak i Opiekunowie praktyk, którzy usprawniają przepływ informacji pomiędzy jednostkami uczelnianymi a nimi.

Uczelnia zapewnia wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wybitnym. Studenci mają możliwość prowadzenia badań naukowych. Działalność ta w szczególności jest wspierana przez różnorodne koła naukowe wybierane według preferencji zainteresowanych. Dodatkowo nauczyciele akademicki oferują studentom pomoc w przygotowaniu się do udziału w konferencjach naukowych.

Pracownicy administracyjni świadczą kompleksową pomoc w procedowaniu kwestii formalnych związanych z organizacją studiów.

Studenci zasiadają w gremiach kolegialnych i co najważniejsze, ich głos jest słyszalny. Aktywnie uczestniczą w pracach nad nowelizacjami aktów prawnych obowiązujących na Uczelni.

Organem samorządu studenckiego na poziomie centralnym jest Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego. Uczelnia zapewnia jej przedstawicielom wsparcie w ich działalności zarówno w zakresie materialnym, jak i niematerialnym, z czego korzystają również członkowie innych organizacji. "Bal Medyka", "Bitwa o lek", czy "Jagodowy Fotograf" to tyle niektóre z akcji, jakie organizuje samorząd.

Uczelnia prowadzi ewaluację systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się w każdym jego aspekcie poprzez pracę Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Na uczelni funkcjonuje rozwój i doskonalenie form wsparcia w każdym jego aspekcie.

Studenci w sposób bezpośredni bądź za pośrednictwem swoich przedstawicieli w gremiach kolegialnych mogą zgłaszać uwagi, a także propozycje zmian Władzom Uczelni oraz Wydziałowemu Zespołowi Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia wchodzącego w skład Uczelnianego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Co najważniejsze ich głos jest słyszalny i przyczynia się do wprowadzania nowych rozwiązań.

Na uczelni organy samorządu studenckiego działają na poziomie centralnym i wydziałowym. Studenci zasiadają w gremiach kolegialnych. Ich głos jest słyszalny. Uczestniczą w pracach nad zmianami w programie studiów. Uczelnia zapewnia samorządowcom i członkom innych organizacji wsparcie w ich działalności.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione wsparcie zarówno w kwestii dydaktycznej, materialnej, jak i naukowej w procesie uczenia się. Co najważniejsze, jest ono prowadzone systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie jest dostosowane zarówno do studentów rozwijających działalność naukową, którzy są członkami preferowanych przez siebie kół naukowych, jak i angażujących się społecznie, którzy biorą czynny udział w akcjach organizowanych przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego lub inne organizacje studenckie, a także z niepełnosprawnościami, którym kompleksową pomoc oferuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Każdy z nich może skorzystać ze wsparcia w zakresie wchodzenia na rynek pracy oferowanego przez Uczelniane Biuro Promocji i Karier. Studenci, uczestnicząc w licznych szkoleniach, mogą rozwijać swoje umiejętności zarówno twarde, jak i miękkie, które w następstwie wykorzystają w przyszłej pracy. Ponadto nieoceniona jest otwartość skierowana do studentów ze stron Władz Uczelni. Nauczyciele akademicki, jak i pracownicy administracyjni również służą im swoją pomocą w zdobywaniu efektów uczenia się. Prowadzenie

ciągłej ewaluacji umożliwia doskonalenie systemu wsparcia studentów adekwatnie do zmieniających się ich potrzeb poprzez wdrażanie zmian.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o kierunku farmacja, na wydziale Farmaceutycznym w Uniwersytecie Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu jest realizowany zgodnie z przepisami prawa.

Publiczny dostęp do informacji o kierunku farmacja, na wydziale Farmaceutycznym w Uniwersytecie Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu jest zapewniony poprzez stronę internetową Uczelni, bez konieczności logowania się. Dostęp publiczny umożliwiają również media społecznościowe (Facebook, Twitter, YouTube i inne). Dokumenty związane z procesem rekrutacji i tokiem kształcenia, wewnętrzne akty prawne Uczelni, dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

Dostępne informacje są kompleksowe i zrozumiałe. Dobrze przedstawiona jest oferta dydaktyczna kierunku farmacja. Strona internetowa Uczelni ma czytelny interfejs i logicznie ułożone najważniejsze treści. Z poziomu głównej strony, informacje dostępne są w poszczególnych zakładkach. Na stronie Wydziału Farmaceutycznego znajdują się zakładki: Wydział, Rekrutacja, Informacje wydziałowe, Sprawy studenckie. W zakładce Wydział ogólnodostępne są następujące informacje dotyczące m.in. dziekanatu, jednostek wydziałowych, jakości kształcenia. W zakładce Sprawy Studenckie są dostępne m.in. plany zajęć, plany studiów, regulacje prawne dla studentów. Publicznym dostępem objęto też informacje o programie studiów i jego realizacji, przestrzegając przy tym zasad ochrony danych osobowych.

Na stronach poszczególnych Jednostek Wydziału podawane są informacje o danej Jednostce, jej działalności naukowej i dydaktycznej, spisy pracowników wraz z terminami dyżurów dla studentów.

Kandydaci na studia mają łatwy dostęp do informacji o warunkach rekrutacji, w tym o terminarzu oraz o ofercie studiów.

Potrzeby dostępu kandydatów, studentów i absolwentów do informacji o studiach są systematycznie weryfikowane, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Poszczególne Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za treści umieszczane na stronach internetowych UMP są zobowiązane do systematycznego ich uaktualniania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia UMP i Wydział Farmaceutyczny zapewniają szerokiej grupie interesariuszy łatwy dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o studiach na kierunku farmacja. Kandydaci na studia bez problemu docierają do wiadomości dotyczących procesu rekrutacji. Dokumenty związane z procesem rekrutacji i tokiem kształcenia, wewnętrzne akty prawne Uczelni, dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

Publicznym dostępem objęto też informacje o programie studiów i jego realizacji, przestrzegając przy tym zasad ochrony danych osobowych.

Potrzeby dostępu kandydatów, studentów i absolwentów do informacji o studiach są systematycznie weryfikowane, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Medycznym Uniwersytecie im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu funkcjonuje Uczelniany System Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (USDZJK), którego celem jest m.in. zbudowanie kultury jakości, zbiorowej odpowiedzialności za kształcenie z podaniem wzorców działań związanych z dbałością o jakość realizacji programów studiów na poszczególnych kierunkach studiów (uchwała Senatu 182/2016). Nadzór nad organizacją i działaniem USDZJK sprawuje prorektor ds. Studenckich i Dydaktycznych.

Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZDZJK) wchodzący w skład Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. W ramach WZDZJK wyodrębnione są zespoły do kierunków studiów, w tym do kierunku farmacja. W składzie zespołu ds. farmacji są nauczyciele akademicki związani z farmacją, przedstawiciele studentów (cztery osoby) jak również interesariusze zewnętrzni.

Opracowywanie i ewaluowanie programu i planu studiów na kierunku farmacja prowadzone jest przez Radę programową, w składzie której jest przewodniczący – prodziekan odpowiedzialny za farmację, ośmiu doświadczonych nauczycieli akademickich, studenci-starostowie poszczególnych lat studiów, przedstawiciel absolwentów i czterech przedstawicieli pracodawców.

Do zadań WZDJK należy ocena zajęć dydaktycznych na prowadzonych kierunkach studiów, w tym na farmacji. Monitorowanie jakości zajęć na kierunku farmacja, przez zespół ds. farmacji WZDJK, przebiega prawidłowo. Prowadzona jest ocena nauczycieli prowadzących zajęcia obowiązkowe i fakultatywne oraz przeprowadzane są hospitacje zajęć. Pytania ankiet są dobrze sformułowane

i pozwalają na ocenę sposobu realizacji programów kształcenia na poszczególnych przedmiotach. Jednym z pytań jest np.: czy zajęcia umożliwiały dostrzeżenie związku i roli wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce zawodowej, np. poprzez przedstawiane przykłady jej zastosowania? Istotne jest, że ankiety są wnikliwie analizowane, a ich wyniki opracowywane i przekazywane prowadzącym przedmioty. Nauczyciele są zobowiązani do udzielenia odpowiedzi na uwagi zawarte w ankietach („Wy napisaliście. My zrobiliśmy”). W ocenie nauczycieli akademickich brane są pod uwagę oprócz umiejętności przekazywania wiedzy również umiejętności komunikacyjne oraz motywowanie do pracy własnej. Przedstawione zostały przykłady działań w odpowiedzi na uwagi studentów i po konsultacjach z nauczycielami, dotyczące zarówno zmian personalnych jak i organizacji zajęć.

Studenci mogą też zgłaszać swoje uwagi poprzez Starostę, który przedstawia je na Radzie Pedagogicznej lub przez przedstawicieli Samorządu Studenckiego podczas Rad Programowych. Np. zgłoszenie podczas Rady Pedagogicznej (30 maja 2019r.) przez studentów II roku studiów uwagi do prowadzenia zajęć z fizjologii – niewłaściwe zachowanie jednego z prowadzących - skutkowało odsunięciem go od prowadzenia zajęć przez kierownika Jednostki). Natomiast opinie interesariuszy zewnętrznych mogą być formułowane podczas spotkań indywidualnych lub w trakcie Rad Programowych.

Analiza wyników ankiet – monitorowanie losów absolwentów, wykazała ich niepełne usatysfakcjonowanie ze zdobytej w trakcie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pod kątem spełnienia wymagań pracodawcy. Wobec tego dokonano zmian w programie studiów, w ramach obowiązujących standardów. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów wprowadzono do kształcenia nowe przedmioty, takie jak: badania kliniczne i praktyczna farmakoterapia, farmacja szpitalna, farmacja praktyczna – wyroby medyczne, farmacja kliniczna, współpraca w interdyscyplinarnym zespole medycznym, przestępczość farmaceutyczna, farmacja przemysłowa, projektowanie leków.

W celu zwiększenia umiejętności i kompetencji niezbędnych do rozpoczęcia odpowiedzialnej, samodzielnej pracy zawodowej farmaceuty, zwiększono liczbę godzin z opieki farmaceutycznej, farmakokinetyki z terapią monitorowaną i farmakoekonomiki z farmacją społeczną.

Wszystkie przedstawione powyżej zmiany przyczyniają się do spełniania nowych oczekiwań społeczeństwa względem kompetencji farmaceuty. Wpływają bardzo pozytywnie na osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, koniecznych do przygotowania absolwenta do wykonywania zawodu farmaceuty – pracy w aptekach ogólnodostępnych i szpitalnych, w przemyśle farmaceutycznym, w zespole terapeutycznym czy działalności naukowej.

Oceny form kształcenia, programu studiów, przygotowania kadry i infrastruktury prowadzone są systematycznie, przy wykorzystywaniu dobrze opracowanych ankiet i hospitacji zajęć. Wyciągane są wnioski i wdrażane rozwiązania naprawcze.

W odpowiedzi na uwagi zgłaszane w ankietach i również po analizie monitorowania absolwentów, w ramach obowiązujących standardów wprowadzono zmiany w programie studiów. Zmiany w programie uwzględniające również uwagi interesariuszy zewnętrznych, uczestniczących w Radach programowych, przedstawiane są na Radzie Wydziału i akceptowane na Senacie UMP.

W wewnętrznym Systemie Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia uwzględniona jest również ocena prawidłowości przebiegu obowiązkowych praktyk. Miejsca odbywania praktyk muszą spełniać

określone wymogi, tak aby możliwe były do uzyskania wszystkie założone efekty uczenia się. Praktyki są hospitowane.

Przyjmowanie kandydatów na kierunek farmacja na Wydziale Farmaceutycznym UMP odbywa się na podstawie formalnie przyjętego postępowania rekrutacyjnego, którego zasady są jawne, dostępne na stronie Uczelni. Na podstawie ankiet analizowane są losy absolwentów i ich przygotowanie do wykonywanej pracy farmaceuty.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Wydziale Farmaceutycznym, na którym prowadzony jest kierunek farmacja, dobrze działa Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dla monitorowania kształcenia na ocenianym kierunku powoływana jest reprezentatywna komisja ds. farmacji, w składzie której są interesariusze wewnątrzni (nauczyciele akademicki i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy). Oceny form kształcenia, programu studiów, przygotowania kadry i infrastruktury prowadzone są systematycznie, przy wykorzystywaniu dobrze opracowanych ankiet i hospitacji zajęć. Wyciągane są wnioski i wdrażane rozwiązania naprawcze. Ocenie przez Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia podlega również proces rekrutacji. Analizowana jest także aktywność i przygotowanie absolwentów do zawodu farmaceuty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenia

Na ocenianym kierunku uchwałą nr 950/2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 października 2011 r. wydało ocenę pozytywną. Zalecenia o charakterze naprawczym sformułowane w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku farmacja dotyczyły:

- niewystarczającego uwypuklenia misji dotyczącej kształcenia na wydziałach Lekarskim i Farmaceutycznym obcokrajowców,
- WF UMP rozpoczął w 2004 roku kształcenie w języku angielskim. Nauczanie początkowo odbywało się według założeń będących kopią pięcioletniego programu nauczania polskich studentów farmacji,

- niezatwierdzania przez Radę Wydziału Farmaceutycznego UMP planów i programów studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków,
- przyznawanie pomocy materialnej – brak akceptacji Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego, jest tylko podpis przedstawicieli Samorządu Studenckiego,
- 2. osób z minimum kadrowego zatrudnione są na stanowiskach: adiunkt z dr hab. i starszy wykładowca z dr, których nie przewiduje Statut Uczelni i ustawa o szkolnictwie wyższym”.,
- braku pełnych sylabusów zajęć,
- wskazanej przez studentów trudnej sytuacji w Katedrze i Zakładzie Farmakologii.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

- Skład Rady Wydziału Farmaceutycznego został uzupełniony.
- Począwszy od kolejnego roku akademickiego Rada Wydziału Farmaceutycznego UMP zatwierdzała plany i programy studiów.
- Ówczesne władze dziekańskie podjęły starania na rzecz prowadzenia nauczania farmacji zgodnie ze światowymi trendami, co przyczyniło się do wprowadzenia w roku akademickim 2009/2010 programu nauczania w języku angielskim o nazwie Doctor of Pharmacy, w skrócie PharmD, który jest kontynuowany. Niezgodności składu Senatu i Rady Wydziału z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni w zakresie reprezentowania studentów.
- W zakresie przyznawanej pomocy materialnej i braku akceptacji samorządu studenckiego dostosowano do sugestii PKA.
- Zatrudnianie nauczycieli akademickich na stanowiskach nie przewidzianych przez ustawę o szkolnictwie wyższym (adiunkt - dr hab. i starszy wykładowca z doktoratem) wynika wyłącznie z troski władz Uczelni o ich rozwój naukowy i jest także próbą promocyjnego różnicowania niskich wynagrodzeń pracowników nauki.
- Sylabusy zostały uzupełnione, obecnie są zamieszczane w systemie elektronicznym.
- W kwestia wskazanej przez studentów trudnej sytuacji w Katedrze i Zakładzie Farmakologii stanowiła przedmiot dyskusji w gronie członków Kolegium Dziekańskiego WF UMP odbytego w dniu 23 września br. oraz spotkania dziekana z kierownikiem Katedry i Zakładu Farmakologii UMP, odbytym w dniu 28 września br. Efektem podjętych działań jest zmiana organizacji zajęć z farmakologii oraz wzmoczenie kontroli prawidłowości ich przebiegu przez Kierownika Katedry. Dziekan WF zalecił również Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadzenie hospitacji zajęć z przedmiotu farmakologia dla kierunku farmacja.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Jadwiga Renata Ochocka

